

SHTOJCA 2

MATRICA KRAHASUESE E INCENTIVAVE PËR INVESTIME NË VENDET E BALLKANIT PERËNDIMOR

Të përbashkëta:

1. Marreveshje të Tregtise se Lirë si CEFTA dhe EFTA
2. Marreveshje të Shmangies së Taksimit të Dyfishtë me shume shtete
3. Kuader Ligjor per Investimet dhe Mbrojtjen e Investimeve te Huaja

INCENTIVA	SHQIPËRIA	MAQEDONIA	SERBIA	MALI I ZI	KOSOVA	BOSNIA DHE HERCEGOVINA
BARRA FISKALE						
<i>Norma e Fitimit të Korporatave</i>	15%	10%	15% Përgjashtim nga tatimi mbi fitimin për investitorët e mëdhenj që investojnë më shumë sesa 1 miliard RSD në asete dhe punësojnë mbi 100 punonjës.	9%	10 %	10%
<i>Norma e tatimit në burim për interesat</i>	15%	10% për jo rezidentët përveçse kur marrëveshja për eliminimn e tatimit të dyfishtë parashikon një normë më të ulët	Interesat e paguar jorezidenteve janë subjekt i tatimit në burim prej 20% përveçse kur parashikohet ndryshe në Marrëveshtjet për shmangien e tatimit të dyfishtë.	9% për kompanitë jo rezidente dhe 5 % për individët jo rezident përveç rasteve kur parashikohet ndryshe nga Marrëveshtjet për shmangien e tatimit të dyfishtë.	10 %	10 %

<i>Tatimi mbi të ardhurat personale</i>	0%/13%/23%	10%	Të ardhurat nga punësimi dhe të ardhurat nga biznesi 10%; të ardhurat nga të drejtat e autorit dhe të ardhurat nga qiratë 20%; të ardhurat nga kapitali 15% duke përjashtuar nga tatimi shitjet e aseteve që kanë qenë në pronësi të shitesit për mbi 10 vjet.	9% Për të ardhurat nga punësimi mbi 720 Euro neto/muaj, norma tatimore është 11% Për pagat e punonjësve të start up (përveç sektorit të agrikulturës, peshkimit, transport, ndërtimit të anijeve) janë të përjashtuara nga tatimi për 8 vjet deri në shumën totale 200,000 Euro.	Progressive 0%/4%, 8%, /10%	10%
<i>Kontributi social i punëdhënësit</i>	16.7%	0%	17.9%	10% Baza maksimale për kontributet është 50,000 euro në një vit kalendarik.	5% + 10% vullnetare	10.5%
<i>Kontributi social i punëmarrësit</i>	11.2%	27%	19.9%	24%	5% + 10% vullnetare	31%
	20%	18% norme standarte	20%	19% Tatim-paguesit	Norma standarde	17%

<i>TVSH</i>		5% norme e reduktuar (ushqime, kompjutera, softëare, sistemet termike diellore, shitja e pare e ndertesave te banimit)	10% per ushqime bazike dhe sherbime publike.	me të ardhura mbi 18000 EUR është subjekt TVSH. 7% për ushqime bazë, barna, libra, sherbime publike dhe transport. 0% TVSH për transport ndërkombëtar	e TVSh-së është 18% për subjektet me te ardhura mbi 30,000 Euro. Aplikohet norma e reduktuar prej 8% per furnizimet e ushqimeve baze Brenda vendit dhe ne import.	
<i>Humbjet Tatimore</i>	Mbarten 3 vjet rresht	Humbjet mund të mbarten për 3 vite rresht	Mbarten 5 vjet rresht	Humbjet tatimore, përfshi humbjet kapitale, mund të mbarten për 5 vjet rresht.	Mbarten deri në 7 vite rresht	Humbjet mund të mbarten për 5 vite rresht
<i>Rimbursimi i TVSH</i>	I menjëhershëm ose nga 30 – 60 ditë.	Rimbursimi i TVSH-së, bëhet menjëherë Brenda 30 diteve nga dorëzimi i deklaratës tatimore.		Investitori i huaj nuk duhet të paguajë çdo porosi në mallrat e eksportuara, por ka për detyre të paguaje TVSH-në shkallë 0%, sipas Ligjit për TVSH-në. Kjo do të thotë se investitori i huaj qe ka paguar TVSH për lëndët e para dhe ne momentin kur ai eksporton produkte	Çdo tre muaj për furnizime vendore nëse kreditimi eshte bartuar 3 muaj rresht dhe në fund të muajit të tretë vlera e kreditimit kalon 3,000 euro. Në eksporte çdo muaj nëse kreditimi është mbi 3,000 euro	

				të përfunduar nuk do të paguajë TVSH, duke pasur të drejtën për kompensimin e TVSH për lëndët e para.		
INCENTIVA KONKRETE						
I. Fiskale	<p>Përrjashtuar nga TVSH në import: 1. makineri dhe paisje bujqësore, makineri përrpunim aktiv dhe agro-biznes; 2. makineri të dedikuara për investime ≥ 360 000 EUR</p> <p>Përrjashtim taksa doganore importin e lëndëve të para dhe gjysëm të gatshme të destinuara për eksport.</p>		<p>Përrjashtim nga fitimi për investitorët për një periudhë 10 vjecare, nëse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>ata investojnë në asetet fikse me një shumë që tejkalon rreth 9 milion të €, dhe</i> • <i>të këne të punësuar të paktën 100 punëtorë të deklaruar</i> <p>Përrjashtim taksa doganore importin e lëndëve të para dhe gjysëm të gatshme të destinuara për eksport dhe në importin e makinerive dhe paisjeve për investitorët e huaj.</p>	<p>Përrjashtim nga tatim fitimi për 3 vitet e para i jepet kompanive të angazhuara në aktivitetet e prodhimit në një zonë të pazhvilluar. <i>(Kjo incentive nuk është e zbatueshme në sektorët e bujqësisë, të transportit, të ndërimit të anijeve, të çelikut dhe të peshkimit.)</i></p>	<p>Përrjashtim nga TVSH ne import për:</p> <p>Mallrat që përrpunohen për qëllime eksporti;</p> <p>Paisjet e IT-se;</p> <p>Makineritë për prodhim;</p> <p>Lëndët e para që futen ne process prodhimi;</p> <p>Përrjashtim nga taksat doganore për lëndët e para dhe makineritë në prodhim.</p> <p>Kthimi i akcizes për lëndë djegëse të harxhuara në</p>	<p>Reduktim me 30% të taksës së fitimit kur investojnë në paisje prodhimi më shumë se 50% të fitimeve korrente.</p> <p>Redukim me 50% të tatimit të fitimit kur investon nga fondet e veta 10 mln EUR në mënyrë të vazhdueshme në 5 vjet, jo më pak se 2 Mln EUR vitin I-rë.</p> <p>Konsiderohen të zbritshme për qëllime tatimore dyfishi i pagës bruto të punonjësve të rinj me kusht që kohëzgjatja e kontratës së punës të jetë min. 12 muaj me kohë të plotë dhe</p>

					<p>proces prodhimi</p> <p>Shpenzime të zbritshme për qëllime të Tatimit të Fitimit të Korporatave:</p> <p>Shpenzimet e përfaqësimit deri në 10% të fitimit para tatimit, plus 10% të tjera për sponzorizime.</p> <p>Shpenzimi i zbritshëm prej 10% përtej shpenzimit të zhvlerësimit për makineritë e reja prodhuese në vitin e parë kur makineria është futur në përdorim</p>	<p>punonjësi i ri të mos ketë punuar më parë më të njëjtin tatimpagues në 5 vitet e fundit.</p>
II. Zonat Ekonomike	3 zona në proces	15 Zona Ekonomike, 3 plotësisht funksional (Shkup 1 , Shkup 2 dhe Shtip) 1 është duke	14 zona të miratuara, 12 zona operative		N/A	

		kaluar nëpër procedura të PPP (Tetovë) 11 të tjerë në faza të ndryshme të zhvillimit				
<i>Incentiva fiskale brenda Zonave Ekonomike</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. 50% e tatimit të fitimit për 5 vitet e para. 2. Hyrja –dalja e mallrave sipas dispozitave të kodit doganor. 3. Shpenzime të zbritshme 20% e kapitale vjetore për tre vitet e para. 4. Furnizimi i mallrave shqiptare në zone, konsiderohet si furnizim eksporti me shkallë zero. 5. Zhvilluesi përjashtohet nga taksa e ndikimit në 	<p>Përjashtimi nga tatimi mbi fitimin për një periudhë deri në dhjetë vjet nga dita e fillimit të aktivitetit në TIDZ. Në mënyrë që të shfrytëzojnë plotësisht këtë përjashtim të taksave, investitori duhet ta ketë filluarë aktivitetin e biznesit jo më shumë se dy vjet pas marrjes së vendimit zyrtar për fillimin e punës në TIDZ.</p> <p>2-Përjashtimi nga tatimi mbi të ardhurat personale mbi pagat e punonjesve, pavaresisht numrit të punësuarve, për 10 vjetorin e parë të Aktivitetit në TIDZ;</p> <p>3- Përjashtimi nga TVSH i furnizimeve të mallrave dhe shërbimeve, përveç</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. 0% TVSH për mallrat dhe shërbimet brenda zonave të lira dhe për ato që hyjnë në zonë. 2. Furnizimi me energji dhe gaz me 0% TVSH. 3. Hyrja dhe dalja e mallrave përjashtuar nga pagesa doganore 4. Përjashtim nga taksat lokale 		N/A	<p>Përjashtim nga TVSH në importin e mallrave.</p> <p>Përjashtim nga detyrimet doganore për importimin e paisjeve për prodhim.</p>

	<p>infrastructure</p> <p>6. Ndertimet perjashtohen nga taksa e pasurise se paluajtshme per 5 vjet.</p> <p>7. Zhvilluesi dhe perdoruesi perjashtohen nga taksa e kalimit te pronesisë</p>	<p>shitjeve tek konsumatori përfundimtar qe kryhen brenda zones ekonomike.</p> <p>4- Perjashtim nga tatimi mbi vlerën e shtuar të importit të mallrave që do të dërgohen në një zone ekonomike, me kushtin që mos të shiten për konsum final</p> <p>3- Zbritjet nga Tatimi mbi te ardhurat e pergjithshme vjetore</p> <p>Një kompensim personal vjetor ne Shumen 87.228 denarë ose 7269 denarë (përafërsisht. € 117) në muaj mund të zbriten nga paga. Kompensimi i nënshtrohet indeksimit vjetor</p>				
<p><i>Incentiva jo-fiskale brenda Zonave Ekonomike</i></p>	<p>1. Shpenzimet per paga dhe kontribute shoqerore te punedhensesit njihen 150%</p>		-			

	<p>te vleres gjate vitit te pare fiskal.</p> <p>Shpenzimet shtese per pagat ne vitet ne vijim njihen si shpenzime me 150% te vleres.</p> <p>2. Kosto trajnimi njihen shpenzime me dyfishin e vleres per 10 vjet.</p> <p>3. Shpenzime per kerkim zhvillim njihen me dyfishin e vleres per 10 vjet.</p>					
III. Incentiva jo-fiskale	Procedurë e asistuar nga AIDA sipas sektorëve dhe vlerës së investimit:		Reduktim i kontributit të punëdhënësit për punësime të reja për periudhën 1 Korrik 2014 – 31 Dhjetor 2017:			

	<p>1. Energjitikë dhe miniera, transport, infrastrukturë, komunikime elektronike, mbetje urbane, për investime \geq 30 mln EUR;</p> <p>2. Turizëm min 80 vende te reja pune, TEDA \geq 5 mln EUR;</p> <p>3. Bujqësi dhe peshkim \geq 3 mln EUR dhe min 50 vende të reja pune;</p> <p>4. Zona me përparësi zhvillimi \geq 1 mln EUR dhe min 150 vende pune.</p>		<p>- 1 – 9 punësime të reja, 65 % ulje</p> <p>- 10 – 99 punësime të reja, 70 % ulje</p> <p>Mbi 10 punësime të reja, 75 % ulje.</p> <p>Vleresohet se kjo redukton shpenzime paga për punëdhënësin në 20%</p>			
	<p>Procedurë e vecantë miratimi nga Qeveria dhe shpronësim për:</p> <p>1. investime \geq 50 mln EUR</p>		<p>Grante shtetërore për investimet edhe nga investitorë të huaj, projekte greenfield dhe broën field në sektorin e manifakturës dhe për tregti ndërkombëtarë që variojnë nga 150</p>			

	<p>per sektoret me siper;</p> <p>2. per investime ≥ 10 mln EUR dhe 600 vende pune në zonat me përparësi zhvillimi.</p> <p>3. Per cdo investim ≥ 100 mln EUR</p>		<p>000 EUR deri në 600 000 EUR e kostos së Investimit ose mbulimi i kostove të punësimeve të reja në lidhje me investimin për një periudhë 2-vjecare.</p> <p>Ndarja e fondeve sipas kriterëve:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nivelit të zhvillimit ekonomik të rajoneve; 2. Vendeve të punës te reja nga Min 20 – 50 sipas rajoneve. <p>Për sektorët <i>labor intensive</i> grantet mund të rriten progresivisht (me 10%, 15%, 20%) për punësime të reja (mbi 200, 500 dhe 1000).</p>			
IV. Incentiva Sektoriale						
<i>Bujqësia</i>		<p>66 vende në dispozicion në 6 komuna</p> <ul style="list-style-type: none"> • Çmimi i ofertave Fillimi prej € 1 / m² • Çmimi i ofertave Fillimi prej € 0.1 / m² 	<p>a) Pagesa direkte nga 80 000 EUR – 160 000 EUR.</p> <p>b) Incentiva te dedikuara per zhvillim rural.</p>			

		<p>për 99 vit qira</p> <ul style="list-style-type: none"> • Madhësia mesatare lokacioni: 3000m² - 4000m² • Ndihma shtetërore në formën e bashkëfinancimit në dispozicion <p>Tatimi mbi të ardhurat: Për personat që kryejnë aktivitet bujqësor si profesion primar, përjashtimet e taksave në vijim janë të lejuara:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deri në 300.000 denarë (të ardhura), ata kane të lejuara 100% shpenzimeve të standardizuara dhe • Nga 300,001 deri në 1.300.000 dinarë (të ardhurave), ata janë të lejuar 80% të shpenzimeve të standardizuara. <p>Për personat që kryejnë veprimtarinë bujqësore si profesion shtesë, shpenzimet e standardizuara janë</p>	<p>c) Incentiva specifike për asistence teknike dhe profesionale.</p>			
--	--	--	---	--	--	--

		përcaktuar në shumën prej 80% nga të ardhurat e realizuara.				
<i>Turizmi</i>		<p>Reduktimi i TVSH për turizmin nga 18% në 5%</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tërheqja e investitorëve të huaj për ndërtimin e hoteleve & objektet turistike • Pa pagesë Zonat e zhvillimit të turizmit • Subvencionet për Operatori Turistike si më poshtë: Në varësi të vendeve nga vinin turistët, për çdo turist operatori turistik përfiton nga 10-25 Euro; Për transportin e turistëve me tren, operatori përfiton 15 euro për turist; Për transport të kombinuar (guida turistike) nga 10-15 Euro për turist. 		<p>Përrjashtim i TVSH në import për produktet dhe shërbimet për ndërtimin e hoteleve me 5 vje.</p> <p>Reduktim i taksës së pasurisë me 30% për hotelet me 4 vje dhe 70% për hotelet me 5 vje.</p> <p>Mbështetje me grante për Veriun e Malit të Zi për investime në turizëm minimum 500,000 EUR dhe min 20 vende pune brenda 3 viteve (ndërtimi i hoteleve mbi 3 vje)</p>		